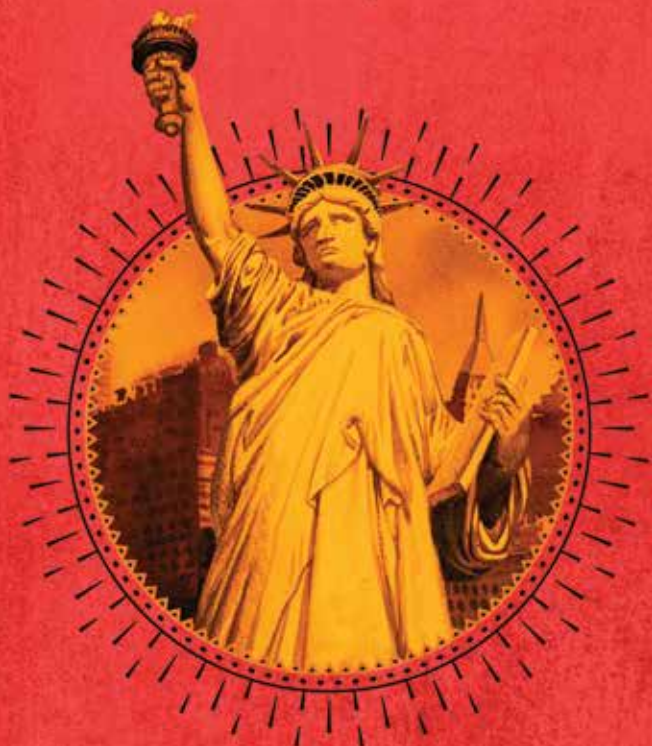

ALTIN EV

→ SALMAN ←
RUSHDIE

2. BASKI

Çeviri: BEGÜM KOVULMAZ

♥ can
çagdas

SALMAN RUSHDIE

ALTIN EV

Can Çağdaş

Altın Ev, Salman Rushdie

İngilizce aslından çeviren: Begüm Kovulmaz

The Golden House

© 2017, Salman Rushdie

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2018

2. basım: Temmuz 2023, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Editör: Seçkin Selvi

Düzeltilen: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: İmak Ofset Basım Yayın Anonim Şti.

Akçaburgaz Mah. 137. SK. No:12

Esenyurt, İstanbul

Sertifika No: 71320

ISBN 978-975-07-3848-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

SALMAN RUSHDIE

ALTIN EV

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Begüm Kovulmaz

♥can

Salman Rushdie'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Soytarı Şalimar, 2007

Öfke, 2008

Floransa Büyücüsü, 2009

Ayaklarının Altındaki Toprak, 2011

Dođu, Batı, 2011

Geceyarısı Çocukları, 2012

Utanç, 2013

İki Yıl Sekiz Ay Yirmi Sekiz Gece, 2016

Mağriplinin Son İç Çekişisi, 2017

SALMAN RUSHDIE, 13 roman, bir kısa öykü derlemesi ve dört edebiyat dışı yapıtın yazarı ve *Mirrorwork* adındaki çağdaş Hint edebiyatı antolojisinin iki editöründen biridir. Yazarın *Geceyarısı Çocukları* adlı romanı 1981’de Booker Ödülü’nü, 1993’te Booker of Bookers ve 2008’de Best of the Booker ödülleri aldı. *Mağriplinin Son İç Çekişi* 1995’te Whitbread Ödülü’nü ve 1996’da Avrupa Birliği Aristeion Edebiyat Ödülü’nü kazandı. Salman Rushdie, edebiyata yaptığı katkılardan dolayı 2007’de “Şövalye” unvanıyla ödüllendirildi. Ayrıca, İngiltere Kraliyet Edebiyat Derneği üyesidir ve Fransa Kültür Bakanlığı tarafından verilen *Commandeur des Arts et des Lettres* unvanına da sahiptir.

BEGÜM KOVULMAZ, İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili Edebiyatı mezunu. 2000 yılından beri editörlük ve çevirmenlik yapıyor. Susan Sontag, Oliver Sacks, Angela Carter, George Orwell, Rudyard Kipling gibi yazarları çevirdi.

Dostlukları ve misafirperverlikleri sayesinde
Bahçeler'le tanışmamı sağlayan
Alba ve Francesco Clemente için

“Bana bakır bir sikke verin, size altın bir hikâye anlatayım.”
– Eski Roma’da sokak köşelerinde bekleyen hikâyecilerin gelip geçenlere seslenirken söylediği cümle, Plinius’tan alıntı

“Bizimkisi özünde trajik bir çağ, bu yüzden trajik olduğunu düşünmeyi reddediyoruz. Felaket çoktan gerçekleşti, yıkıntılar arasında kalakaldık, yeni, küçük yaşam alanları yaratmaya, yeni, küçük umutlar yeşertmeye çalışıyoruz. Oldukça zorlu bir iş bu; geleceğe uzanan engebesiz bir yol yok artık; döne dolaşa ilerliyor, engelleri aşarak yola devam etmeye çalışıyoruz. Kaç gökyüzü başımıza geçmiş olursa olsun, yaşamak zorundayız.”

– D.H. Lawrence, *Lady Chatterley’in Aşığı*

“Hayatın hayal gücü bizimkinden çok daha fazla.”

– François Truffaut

I. KISIM

I

Yeni başkanın göreve başlama töreninin yapılacağı gün, bizler başkanın müstesna eşiyle el ele tezahürat yapan kalabalığın arasında yürürken öldürüleceğinden korkarken, patlayan konut finansman sistemi balonu yüzünden pek çoğumuz ekonomik yıkımın eşiğindeyken ve İsis hâlâ bir Mısır ana tanrıçasıyken, yetmiş yaşlarında taçsız bir kral, ülkede, dünyada veya kendi öyküsünde yanlış giden hiçbir şey yokmuş gibi, uzak bir ülkeden New York şehrine, anasız üç oğluyla birlikte sürgündeki sarayına yerleşmeye geldi. Mahallesini cömert bir imparator edasıyla yönetmeye başladı, fakat nazik gülümsemesine ve 1745 Guadagnini yapımı kemanını ustalıkla çalmasına rağmen çevresine ağır, ucuz bir koku yayıyordu; bayağı ve despotik tehlikenin başka hiçbir şeye benzemeyen kokusu bizleri uyarıyor, bu adama dikkat edin, diyordu, her an infaz edilmenizi emredebilir; giydiğiniz gömlek hoşuna gitmedi veya karınızla yatmak istiyor diye örneğin. Sonraki sekiz yıl, kırk dördüncü başkanın dönemi, bizler için aynı zamanda kendine Nero Golden¹ diyen adamın giderek dengesizleşip ürkütücü hale gelen salta-

1. (İng.) Altın, altından yapıma. Nero, Roma İmparatoru Neron'un İngilizce'deki karşılığıdır. (Ç.N.)

natinin dönemi oldu ve gerçekte kral falan da olmayan bu adamın saltanatı, büyük –ve mecazi kıyamet diyebileceğimiz– bir yangınla sona erdi.

Kısa boylu, hatta bodur denebilecek yaşlı adam, ilerlemiş yaşına rağmen çoğu hâlâ siyah saçlarını, alnındaki sivri saç çıkıntısını vurgulayacak şekilde geriye yapıştırdı. Gözleri koyu renkli, bakışları deliciydi, ama onu görünce insanların dikkatini çeken ilk şey –fark etsinler diye gömleğinin kollarını özellikle sıvardı– bir güreşçininki gibi kalın, güçlü kollarıyla zümrüt taşlı altın yüzüklerle süslenmiş kocaman, tehlikeli elleriydi. Sesini yükselttiğini duyan olmadıysa da kışkırtması hayırlı olmayacak sağlam ve korkutucu bir haykırışın içinde bir yerde pusuya yattığından emindik. Hep pahalı giysiler giyerdi, ama *Güzel ve Çirkin* masalında şık insan kıyafetleri içinde huzursuz olan Çirkin’i akla getiren gürültücü, hayvansı bir yanı vardı. Komşuluğa yaraşır, dostane tavırlar sergilemek için var gücüyle beceriksizce çabalar, bizi görünce bastonunu çılginca havada sallamaya başlar, insanları kokteyl ikram etmek için en münasebetsiz anlarda ısrarla evine çağırırdı, yine de komşuları olan bizler ondan epey ürküyorduk. Ayakta dururken veya yürürken yalnızca ona doğru esen güçlü bir rüzgâra karşı sürekli mücadeleye halindeymiş gibi hafifçe öne eğilirdi, beli biraz büküktü ama iki büklüm de değildi. Güçlü kuvvetli bir adamdı; hayır, bundan da fazlası – güçlü olduğu düşüncesine fena halde âşık bir adamdı. Taşdığı baston işlevsel olmaktan çok dekoratif, dışavurumcu bir aksesuvarı. Bahçeler’de dolaşırken, bizimle arkadaş olmak istediği her halinden anlaşılıyordu. Sık sık elini uzatıp köpeklerimizi okşar, çocuklarımızın saçlarını karıştırırdı. Fakat çocuklar ve köpekler onun dokunuşundan irkilirdi. Onu görünce aklıma Dr. Frankenstein’in canavarı gelirdi bazen; gerçek insanlığa dair bir şey anlatamayan

yapay bir insan gibiydi. Derisi sanki kahverengi kösele-
dendi, gülümseyince altın dişleri ışıldardı. Tavırları kaba
sabaydı, edepli biri olduğu söylenemezdi fakat son dere-
ce zengindi ve bu sayede elbette kendini kabul ettirme-
sine rağmen, şehir merkezinde oturmayı tercih eden sa-
natçılar, müzisyenler ve yazarlarla dolu mahallemizde
pek popüler sayılmazdı.

Roma'nın Iulius-Claudius Hanedanı'ndan sonuncu
hükümdarının adını kullanmasından ve bir *Domus Aurea*'
da¹ oturmasından, bu adamın herkese deliliğini, günah-
larını, megalomanlığını ve yaklaşan kıyameti ilan ettiği-
ni, aynı zamanda bunların hepsiyle dalga geçtiğini tah-
min etmemiz gerekirdi; böyle bir adam eldivenini kade-
rin ayaklarının dibine fırlatıp parmaklarını Ölüm'ün
yaklaşmakta olan burnunun altında sıklatıyor ve şöyle
haykırıyor demekti: "Evet! Madem istiyorsun, yağa bula-
dığı Hıristiyanları geceleri bahçesini aydınlatmak için
yakan o canavarla kıyasla beni! Roma'nın yanışını lir ça-
larak (o zamanlar keman yoktu çünkü) seyreden adamı
kastediyorum! Evet: Nero adını kullanıyorum, Caesar
Hanedanı'ndan, o kanlı sülalenin son mensubu Neron'un
adını alıyorum, bu konuda ne istersen düşün. Yalnızca
hoşuma gittiği için kullanıyorum bu adı, o kadar." Kötü-
lüğünü burnumuzun ucuna sokuyor, bundan zevk alıyor,
bizi kötülüğünü görmeye zorluyordu, çünkü kavrayış
gücümüzü hor görüyordu ve ona karşı gelen herkesi ko-
laylıkla alt edebileceğinden emindi.

Devrilmiş Avrupalı bir hükümdar gibi, soyadı yeri-
ne hâlâ –*Yunanistan'dan, Yugoslavya'dan* veya *İtalya'dan*
anlamına gelen– onursal saygı ifadelerinden birini kulla-
nan fakat hüznü *eski* sözcüğünü yok sayan soyu tüken-

1. (Lat.) Altın ev. İmparator Neron'un MÖ 64'te Roma'da çıkan büyük yan-
gından sonra şehrin ortasına inşa ettirdiği saray. (Ç.N.)

miş hanedanlardan birinin reisi gibi geldi şehre. Hali tav-
rı hiçbir konuda eski olmadığını belli ediyordu gerçi; her
açıdan ihtişamlıydı – yakası kolalı gömlekleri, kol düğ-
meleri, ısmarlama İngiliz malı ayakkabıları, açılacakları-
nı bilerek kapalı kapılara doğru hiç yavaşlamadan yürü-
yüşü; kuşkuculuğu yüzünden kardeşlerinin hakkında
söylediklerini öğrenmek amacıyla oğullarıyla her gün
ayrı ayrı görüşmesi; arabaları, kumar düşkünlüğü, karşı-
lanması mümkün olmayan masatenisi servisleri, fahişe
merakı, viskiyi ve yumurta dolmasını sevmesi, Sezar’dan
Haile Selassie’ye bütün hâkim-i mutlakların sevdiği ve-
cizeyi, tek önemli erdemin sadakat olduğunu sık sık tek-
rarlaması; bunların hepsi onun ne kadar ihtişamlı biri
olduğunu anlatıyordu. Sık sık değiştirdiği cep telefonu-
nun numarasını hemen hiç kimseye vermez, çaldığı za-
man telefonu açmazdı. Gazetecileri veya fotoğrafçıları
evine sokmazdı ama poker masası arkadaşlarından ikisi-
ni sık sık misafir ederdi. Taba rengi ceketler giyen, parlak
çizgili kravatlar takan bu gümüş saçlı hovardaların zen-
gin kadınlarla evlenip onları öldürdüğünden kuşkula-
nanlar vardı, ama biri resmen suçlanmamış, diğeri de suç-
landığı halde aklanmayı başarmıştı.

Kendi kayıp karısı hakkında konuşmazdı. Duvarla-
rında ve şömine raflarında rock yıldızlarının, Nobel aday-
larının ve aristokratların çok sayıda fotoğrafı sergilenen
evinde, Bayan Golden’ın –adı her neyse– bir tane bile
fotoğrafı yoktu. Besbelli bir skandal vardı işin içinde; biz-
ler utanmadan bu konuda dedikodu yapar, işin içinde ne
tür bir rezalet olduğunu tahmin etmeye çalışır, kadının
sadakatsizlikte sınır tanımayan utanmazın biri olduğunu
hayal eder, bir tür sosyetik nemfomanyak olabileceğini
düşünürdük; bir film yıldızından bile daha rezil bir seks
hayatı olmalıydı, yaptıklarını kocasından başka herkes bi-
liyordu, ama kocası aşktan körleşmiş gözlerle hayranlıkla

seyrettiği karısının inandığı şey, yani hayallerindeki sevgi dolu ve iffetli eş olduğunu sanıyordu herhalde; derken o korkunç gün gelip çatmış, arkadaşları adama gerçeği anlatmış, Nero da hep birlikte karşısına dikilen arkadaşlarına kim bilir nasıl öfkelenmişti! Onlara ne küfürler etmişti! Yalancı, hain olduklarını söylemiş, gerçeğe yüzleşmeye zorlayanlara zarar vermesini engellemek için onu yedi kişi zor zapt etmiş, sonunda gerçeğe yüzleşmiş ve gerçeği kabullenmiş, karısını hayatından atmış ve oğullarını görmesini yasaklamıştı. Ne hain kadın, diyorduk birbirimize, kendimizi görmüş geçirmiş sanıyorduk ve uydurduğumuz hikâyeden memnunduk, dolayısıyla konuyu öylece kapadık, ama aslında kendi meselelerimizle meşguldük, N.J. Golden'ın hayatı bizi belli ölçüde ilgilendiriyordu. Arkamızı döndük, işimize baktık.

Ne kadar yanılmıştık.

"Amerika'nın gizli kimliğinin bir süper kahraman değil bir süper kötü olduğu anlaşıldı. En iyiler bütün inançlarını yitirmiş, en kötüler tutkuyla dolmuş ve haksızların öfkesi haklıların zavallığını ortaya çıkarmıştır. Fakat cumhuriyet yine de varlığını iyi kötü sürdürdü."

Salman Rushdie *Altın Er*'de sadece zengin bir göçmen ailemin öyküsünü ve Hindistan'daki inşaat ve kara para aklama odaklı mafya düzenini anlatmıyor. Son yılların Amerika'sının da kapsamlı bir sosyal-siyasal panoramasını çiziyor ve ulus çapında kimlik arayışına parmak basıyor. Obama'yla başlayıp vesil (turuncu) saçlı politikacının seçilmesiyle biten sürece dair umutlanmayacak bir roman.

Altın Er, içeriği, biçimi, anlatım gücü ve zenginliğiyle elinizden bırakamayacağınız bir başyapıt.

#amerikandelebayan #abd #kimlik #sile #siyaset #hiciv

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [@](#) | [t](#) canyayinlari

roman

ISBN-13: 978-975-07-3848-7

9 789750 738487